

2016 m. Šiaurės Airijos įstatymas dėl kovos prieš patyčias mokyklose – tėvams ir globėjams skirta informacija

Ivadas

Pasikeitė įstatymas dėl patyčių mokyklose. 2016 m. Šiaurės Airijos įstatymas dėl kovos prieš patyčias mokyklose įsigaliojo 2021 m. rugsėjo 1 d.

Šį naująjį įstatymą sudaro trys pagrindinės dalys:

1. Pateikiamas teisinis apibrėžimas, kas yra patyčios, kurį turi naudoti visos mokyklos;
2. Reikalaujama, kad visos mokyklos sudarytų kovos prieš patyčias nuostatas, kurios būtų nuolat peržiūrimos; ir
3. Reikalaujama, kad mokyklos registruotų pranešimus apie patyčias ir kokių veiksmų ėmėsi, kovodamos su jomis.

Patyčių apibrėžimas

Anksčiau kiekviena mokykla pati galėjo nustatyti patyčių apibrėžimą. Tai keldavo nesusipratimų, todėl visoms mokykloms buvo sunkiau nuosekliai įvardyti, kada buvo tyčiojamasi. Naujajį teisinį patyčių apibrėžimą galima rasti Švietimo departamento (DE), švietimo institucijos (EA) arba Šiaurės Airijos kovos prieš patyčias forumo (NIABF) svetainėse, bet jį galima apibendrinti taip:

Patyčios yra toks elgesys, kuris paprastai kartojasi, tikslingai vykdomas norint įskaudinti, pakenkti arba apriboti kito asmens arba kitų asmenų teises ir poreikius.

Patyčios gali būti įvairių pavidalų. Jos gali būti:

- Fizinės – trankymas, spardymas arba kumščiajimas;
- Žodinės – šlykščiai prasivardžiuojant arba erzinant;
- Rašytinės – fiziškai, elektroniniu būdu arba paskelbiant internete, kad kiti pamatytų; arba
- Tyčinis išskyrimas – kai žmogus nuolat išskiriamas iš kitų, norint kad jis blogai jaustųsi.

Patyčias gali sudaryti keli arba visi tokio elgesio tipai.

Pagrindinis patyčių aspektas – siekis pakenkti. Patyčios nėra tik pakvailiojimas arba juokavimas. Jos nėra atsitiktinumai arba netyčinis kito įskaudinimas, to visai nenorint. Pavieniai konfliktai, pykčiai tarp draugų arba net peštynės įprastai nebus vadinamos patyčiomis. Patyčios yra tada, kai vienas žmogus arba grupė žmonių tyčia daro kažką, kad kitus įskaudintų; ypač tada, kai toks tyčinis elgesys kartojasi. Nors šis įstatymas tam tikrais atvejais mokykloms leidžia pavienius incidentus prilyginti patyčioms, tai turėtų pasitaikyti labai retai. Be to, kiekvienos mokyklos kovos su patyčiomis nuostatose turėtų būti paaiškinta, kaip mokyklos nuspręs, ar imtis šio neįprasto veiksmo.

Todėl svarbu, kad mokyklos, tėvai / globėjai ir mokiniai turėtų bendrą patyčių apibrėžimo, kuris išdėstomas mokyklos kovos prieš patyčias nuostatose, supratimą.

Taip pat svarbu suprasti, kad net jei mokykla dėl tam tikrų priežasčių nustato, jog incidentas nebuvo patyčios, ji vis tiek privalo tinkamai reaguoti. Tačiau tokiais atvejais veiksmų bus imtasi vadovaujantis mokinių elgesio nuostatomis, o ne kovos prieš patyčias nuostatomis.

Mokyklos atsakomybė

Valdytojų taryba

Remiantis šiuo įstatymu, mokyklos valdytojų taryba yra kolektyviškai atsakinga už kovos prieš patyčias nuostatų ir praktikos kūrimą bei jų įgyvendinimą. Jie privalo:

- Užtikrinti, kad būtų laikomasi kovos prieš patyčias nuostatų.
- Šios nuostatos yra laisvai prieinamos tėvams ir mokiniams.
- Kai pranešama apie incidentus, nuostatų būtų deramai laikomasi.
- Kad šios nuostatos veiksmingai padėtų mokiniams ir sumažintų patyčias.
- Kad šios nuostatos būtų peržiūrimos bent kas ketverius metus; kad atliekant peržiūrą būtų atsižvelgiama į tėvų ir mokinių nuomonę.

Įstatyme taip pat patikslinama, kada bus taikomos mokyklų kovos prieš patyčias nuostatos.

Reikalaujama, kad mokyklos numatytų priemones, kuriomis siekiama apsisaugoti nuo patyčių:

- Mokyklos patalpose, kol vyksta pamokos;
- Vykstant į mokyklą ir iš jos;
- Kol mokyklos personalo narys yra teisėtai atsakingas (pvz., per mokyklos organizuojamas keliones); arba
- Kol mokinys ugdomas už mokyklos ribų (pvz., A lygio mokinys lanko pamokas kitoje vietinėje mokykloje)

Internetinės patyčios

Dažniausiai kibernetinės patyčios vyksta už mokyklos ribų, o tai reiškia, kad mokyklos ne visada gali imtis tiesioginių veiksmų.

Mokyklos gali taikyti priemones, kurios padėtų išvengti internetinių patyčių, vykstančių ne per pamokas. Pavyzdžiui, mokiniai pamokų metu arba kovos prieš patyčias savaitės arba saugesnio interneto dienos metu gali daugiau sužinoti / gauti patarimų dėl elgesio internete ir jo keliamų pavojų.

Svarbu suprasti, kad nors pagal šį įstatymą mokykloms leidžiama reaguoti į internetinių patyčių incidentus, yra akivaizdu, kad kiekvienai mokyklai reikia pačiai nuspręsti, kokių dalykų ji ims ir kokių nesiims. Savo kovos prieš patyčias nuostatose mokyklos turėtų aiškiai įvardinti, kokias ribas jos yra nusprendusios nustatyti.

Incidentų dėl patyčių ir tariamų incidentų registravimas

Remiantis šiuo įstatymu, mokyklos privalo registruoti visus incidentus dėl patyčių ir tariamų patyčių, apie kurias pranešama. Mokyklos privalo registruoti:

- Kaip patyčios buvo vykdomos (kokiais būdais, pvz., žodžiu, fiziškai, internetu).
- Kas, remiantis turima informacija, akivaizdžiai paskatino patyčias (pvz., rasė, religija, seksualinė orientacija, lytinė tapatybė, neįgalumas ir t.t.)
- Kaip mokykla sprendė incidentą.

Mokykla iš įrašų galės įvertinti mokykloje vykstančių patyčių mastą ir pobūdį, užtikrinti, kad jos nuostatai veiktų, greitai nustatytų ir imtųsi veiksmų, jei atsirastų naujų problemų. Mokykla taip pat galės užtikrinti, kad mokiniams būtų teikiama tinkama ir veiksminga pagalba. Įrašai parodys, kad į kiekvieną incidentą rimtai atsižvelgta ir deramai sureaguota, sprendžiant susidariusią situaciją.

Šie įrašai sudarys įprastus, konfidencialius mokyklos saugomus įrašus apie mokinius, o jei mokinys pereis į naują mokyklą, jie nebus perduodami.

Ką šie pokyčiai reiškia man?

Dauguma šių pokyčių yra skirti užtikrinti daugiau nuoseklumo, mokykloms stengiantis užkirsti kelią patyčioms, užtikrinant, kad jos turėtų reikiamos informacijos, leidžiančios stebėti mokykloje kylančias problemas, ir galėtų greitai imtis veiksmų, kai tos pačios problemos ima kartotis. Šis įstatymas nekeičia tvarkos, kaip vaikai ir jaunuoliai arba jų tėvai ir globėjai turėtų išreikšti nuogąstavimus dėl patyčių mokykloje. Esant tokiai situacijai, jūs turėtumėte:

- Pranešti apie savo nuogąstavimus vaiko klasės arba mokomojo dalyko mokytojui (-ai);
- Jei nesate patenkinti mokyklos veiksmais, turėtumėte kreiptis dėl susitikimo su direktoriumi; ir
- Jei vis tiek esate nepatenkinti, galite pateikti raštišką skundą mokyklos valdytojų tarybos pirmininkui.

Jei nuvylė mokyklos skundų sprendimo procesas, dėl šio klausimo galite kreiptis į Šiaurės Airijos viešųjų paslaugų ombudsmeną (NIPSO), kuris gali patikrinti, ar mokykla tinkamai laikėsi savo nuostatų.

Galite neabejoti, kad dėl savo įsipareigojimų pagal šį naująjį įstatymą mokyklos labai rimtai vertins problemas dėl patyčių. Visi mokykloje turi vykdyti savo pareigas, o šis įstatymas įpareigoja kiekvieną mokyklą dirbti taip, kad ji apsaugotų savo mokinius, užkirstų kelią patyčioms ir greitai bei veiksmingai reaguotų į potencialius patyčių incidentus. Įrašai bus to įrodymas, o jūs turėsite teisę peržiūrėti visus įrašus, kuriuose esate minimi jūs arba jūsų vaikas. Visgi mokyklos privalo saugoti visų savo mokinių konfidencialumą, todėl jūs neturėsite

teisės pamatyti informacijos apie veiksmus, kurių buvo imtasi kito su incidentu susijusio mokinio atžvilgio.

Tolimesnė pagalba

NIABF tėvams ir globėjams parengė priemonių rinkinį dėl veiksmų vaiko mokykloje, skirtų spręsti patyčių problemas. Šį šaltinį ir daugiau medžiagos bei pagalbos rasite NIABF svetainėje [NIABF toolkit http://www.endbullying.org.uk/publications/pc-toolkit/](http://www.endbullying.org.uk/publications/pc-toolkit/)

2020 m. vasario 7 d.